

ARNHEMISCHE

COURANT.

Zaterdag

den 21 November.

FRANKFORT, den 17^{den} November.

Een brief uit Konstantinopel, van den 14^{den} dezer, behelst het volgende: Het is een hoogst onbegrijpelijk verschijnsel, dat de Porte, welke door de laatste engelikkige gebeurtenissen genoegzaam van hare onmacht behoorde overtuigd te zijn, nog steeds de houding aanneemt, alsof zij middelen genoeg bezat, om de onderhandelingen, welke te Adrianopel nog plaats hebben, in haar voordeel te rigten en tot eenen gunstigen uitslag te brengen. Men hoort de aanspreeklijkste lieden zeggen: » de vrede is wel gesloten, maar de voorwaarden zijn nog niet vervuld, en de onderhandelingen zullen van het resultaat, hetwelk in algemeene betrekking tot het verloop van de laatste maanden te verwachten is, afwaken; alvorens daaraan volledig gevolg kan worden gegeven: want de Porte wil zich niet blind en met gebondene handen aan de beschikking van den Russischen bevelhebber overgeven. » Zeker is het, dat er sedert eenige dagen de gewichtigste zaken gebeuren, dat er tusschen de Russische en Turksche gevolmagtigden te Adrianopel misverstand is ontstaan, dat men tracht uit den weg te ruimen, en dat de Porte tot vervulling der voorwaarden tijd zoekt te winnen. Wat dit gedrag uitwerken moet, en met welke verwachtingen de Sultan zich daarbij vleit, is raadselachtig. Is het de grootspraak van den pacha van Sentari, die, zegt men, aan den generaal Diebitsch verklaard heeft, dat hij hem tot het midden van October tijd liet ter ontruiming van Adrianopel; maar dat hij, na afloop van dezen termijn, zich met geweld in het bezit der stad stellen, en de Russen er uit verdrijven zoude; of is het de onverwachte verschijning van den admiraal sir Pulteney Malcolm in de legerplaats van den Grooten Heer, wat den Sultan en zijne raadslieden zoodanig verblijdt, dat zij de aangegane verbindtenissen door gewrongene uitleggingen en draalen trachten te ontduiken? De reis-efonds beweert wel, van den Sultan de stipste bevelen ontvangen te hebben, om de bepalingen van het traktaat van Adrianopel in alle deelen nauwkeurig te vervullen; alsmede, dat de Porte den pacha van Sentari bij herhaling bevelen heeft, zich rustig te houden.

tan met deze verscheidingen geen strijd te zijn, en zal hij misschien deze bevredigende taal tot zoo lang voeren, dat hij mag kunnen berekenen, zich met geweld aan de vervulling zijner plichten te kunnen onttrekken. Kan echter de Porte op geene ondersteuning van buiten's lands rekenen (wat niet waarschijnlijk is), zoo zal zij door een waagstuk in eenen nog veel hagelijken toestand kunnen geraken, dan waarin zij thans verkeert. Want binnen's lands ziet het er treurig uit; alle banden van gehoorzaamheid schijnen losgerukt; geen pacha luistert meer naar de bevelen van den Grooten Heer; ieder gaat zijn eigen gang, en de massa des volks is overal met de Russen ingenomen. In Azie hebben in den laatsten tijd verscheidene pacha's met den vijand gemeene zaak willen maken, en de Russische generaals aangezoekt, zich van de veroverde provincieën voor altijd te veraskeren. Te Schumla weigert, naar men verneemt, de groot-vizier, het zijns zegel af te geven, daar hij beweert, het rijk eerlijk bestuurde, en den vijand met alle kracht afgeweerd te hebben, voor geen ongeluk verantwoordelijk te kunnen zijn, en niet dan gevaren te voorzien, ingeval hij zijnen post thans verliet. De Sultan bevindt zich door deze verklaring van den groot-vizier in geene geringe verlegenheid gebracht; want, zoo hij eenen anderen groot-vizier wilde benoemen, terwijl de tegenwoordige nog de attributen van zijn ambt in handen heeft, zou daaruit kunnen voortvloeijen, dat de zeer geachte vizier en zijne aanhangers volkomen afvallig wierden. Ook is in het gedrag der Ottomaansche ministers eene bestuifeloosheid merkbaar, welke gewoonlijk bij groote staatsbevoerten voorafgaat; en het wordt steeds duidelijker, dat het Ottomaansche rijk zijne ontbinding met rasse schreden nadert, de overeenkomstig ontrent de voorwaarden van den vrede moge nu spoedig of in de toekomst niet tot stand komen. *Halil-pacha* wacht nog steeds op passen tot zijne reis naar Petersburg.

Het zal weder moeten blijken, in hoe verre de verschillende berichten in dezer tijl op waarheid gegrond zijn.

ODESSA, den 31sten October.

Van het getal zieken, die in de quarantaine der haven gebragt zijn, zijn er 4 overleden, en van degenen, die afgesloten werden, omdat zij niet het gemeenschap hadden, zijn er tot dus verre 5 ziek geworden. Onder anderen openbaarde zich de besmetting bij eene vrouw in de afgeslotene wijk der stad en bij eene andere, welke met een klein kind

tusschen de stad en de voorstad Peressip gevonden was. Een food, die in de afgeslotene wijk der stad woonde, en bij wien zich verdachte tekenen openbaarden, is in de quarantaine gebragt. Nadat de overheid alle noodige maatregelen genomen had, om de stad gedurende de algemeene quarantaine van levensmiddelen te voorzien, heeft zij, na ruggespraak met de commissarissen, besloten, alle huizen te laten sluiten, en geen toegang tot het uitgaan te vergunnen, dan voorzien van een teeken van dien aard, hetwelk de commissarissen zullen laten uitreiken aan personen, die de huizen verdienen. De commissien ter bezorging van de levensmiddelen door de ingezetenen, zijn op nieuw werkzaam. Reeds wordt de noodige voorraad van levensmiddelen in de huizen gebragt; de armen ontvangen ze op kosten van de kroon; verscheidene beambten zijn belast met de bezorging van de noodige brandstoffen, en wij hebben reeds te hooren, dat wij, hoe ongunstig ook het jaargetijde zij en hoe moeijelijk het vervoer der levensmiddelen wordt, nochtan geen gebrek aan de noodzakelijkste behoeften zullen hebben.

PARYS, den 17^{den} November.

Men houdt het thans voor zeker, dat de heer *de la Bourdonnaye*, minister van binnenlandsche zaken, zijn ontslag gevraagd heeft. Volgens sommige dagbladen, zou de Koning daartoe aanleiding gegeven hebben, door hem, in eene der laatste vergaderingen van den raad van ministers, terwijl hij van onderscheidene maatregelen sprak, te vragen, of hij, dan op de meerderheid in de kamers der afgevaardigden kon rekenen; eene vraag, welke de heer *de la Bourdonnaye* genoodzaakt was, met ailschrijven te beantwoorden. Volgens andere dagbladen, is zijn besluit, om het ministerie te verlaten, het gevolg der heraadslaging over het keuzen van eenen president van den raad van ministers. De heer *de Polignac* was daartoe voorgesteld geworden; dan de heer *de la Bourdonnaye* had verklaard, dat hij in het ministerie gekomen was onder de nadrukkelijke voorwaarde, dat er geen president van den raad van ministers zou zijn, en daar hij geen bijval vond, had hij zijn ontslag gevraagd, hetwelk de Koning hem ook dadelijk toegestaan had. De liberale bladen gelooven niet, dat de aftreding van den heer *de la Bourdonnaye* eenen verandering van stelsel zal ten gevolge hebben, en het ministeriele avondblad zegt nadrukkelijk, dat zulks geenszins het geval zal zijn.

— Uit onderscheidene stukken, welke de liberale dagbladen van tijd tot tijd mededeelen, blijkt nu onwedersprekelijk, dat de minister van justitie aan de procureurs-generaal eene aanschrijving gedaan heeft, om van de procureurs des konings te vorderen en aan hem maandelijks in te zenden eene opgave van de gevoelens der ingezetenen, zoo als zich die van tijd tot tijd openbaren. De ministerieele bladen loochenden aanvankelijk, dat zoodanige aanschrijving gedaan was.

— De prefect van de Gironde heeft door de telegraaf berigt gegeven, dat de heer *Bosc* door het departementale collegie te Bordeaux tot lid van de kamer der afgevaardigden is benoemd. Hij was de candidaat der liberalen.

— Volgens berichten uit Washington, van den 10^{den} October, heeft de regering der Vereenigde Staten van Noord-Amerika den heer *d'Azambuja*, door don *Miguel* benoemd, als zaakgelaste van den Koning van Portugal toegelaten. De dagbladen der Vereenigde Staten, die deze toelating verdedigen, merken aan, dat hunne regering het daarvoor houden moet, dat het volk van Portugal don *Miguel* wel als Koning wil hebben, en dat zij dus ook geene zwaarigheid heeft te maken, om hem als zoodanig te erkennen.

GEND, den 17^{den} November.

In de gemeente Eeghem, provincie West-Vlaanderen, liep men voor eenigen tijd rond met eene petitie, houdende verzoek om de uitvoering van het concordaat, de afschaffing van het monopolie van het onderwijs en van de belasting op het gemaal, om het vrije gebruik der Fransche taal en de gelijke verdediging der ambten tusschen protestanten en katholieken. De pastoor en kapellaan hadden deze petitie doen rond zenden. Tachtig ingezetenen teekenden dezelve, zonder ze te lezen. Zij meenden dat daarin alleen het verzoek om de afschaffing van de belasting op het gemaal vervat was. Dan de misleiding werd spoedig ontdekt, en de ingezetenen haasteden zich nu om eene andere petitie te teekenen, waarbij zij de eerste geheel verwierpen, in alles wat daarbij meer gevraagd werd dan de afschaffing der belasting op het gemaal en de vermindering der lasten, voor zoo verre de behoeften van den staat zulke middelen. De voornaamste ingezetenen der gemeente, zeventien in aantal, verdedigen zich

bij deze 80 om de nieuwe petitie te teekenen en die van den pastoor *cuin suis* tegen te spreken.

Sedert wil niemand de laatste meer teekenen, en zij, die het gedaan hebben, schamen er zich over. De pastoor en kapellaan zijn woedend over deze teleurstelling geworden, en hebben heden van den predikstoel hevig tegen de ministerielen, tegen de liberale dagbladen, tegen het onderwijs, tegen den schoolmeester der gemeente, maar vooral tegen de bevorderaars van de nieuwe petitie uitgevaren. In het vuur hunner gramscap, noemden zij dezen handlangers van *Lucifer*, aanhangers van *Lucifer* en *Calvijn*, die de hel niet zouden ontvliesen.

— Het nieuwe verzoekschrift luidt aldus:

« Dezer dagen heeft men in onze gemeente rondgelopen met eene petitie, welke de meesten onzer geteekend hebben op de verzekering, welke men ons van wege eerwaarde lieden gaf, dat zij alleen strekte om de afschaffing der belasting op het gemaal te verkrijgen. Thans beter onderzigt, weten wij, dat degenen onder ons, die uit onbedachtzame naviging dit stuk geteekend hebben, bedrogen zijn en dat de opstellers een geheel ander oogmerk gehad hebben, namelijk om de gemoederen te ontlasten. Wij weten thans dat bij deze petitie verzoekt wordt:

1.) *De uitvoering van het concordaat*, terwijl wij onzen bisschop op Zondag te Gend hebben zien wijden, en elders de seminariën reeds geopend zijn.

2.) *Onbepaalde vrijheid van onderwijs*, met oogmerk om het gesticht van onderwijs binafen deze gemeente te vernietigen, alsmede alle anderen van gelijken aard, en het onderwijs weder tot dien staat van nutigheid te brengen, waarin het zich bevond vóór het gouvernement des Konings zich hetzelfde aantrok.

3.) *De afschaffing van het gemaal*, het eenigste wat wij blijven verlangen.

4.) *Het vrije gebruik der Fransche taal*, van eene taal, welke bij niemand onzer verstaat, en die wij ongaarne in openbare stukken enz. zouden gebruikt zien, gelijk ten tijde der Fransche heerschappij, toen geen onzer haar zijne eigene bewijstakken kon lezen.

5.) *De afschaffing der voordeelen, welke aan de protestanten tot schade der katholieken verleend worden*; eene voorkeur, welke wij nergens, althans in onze streken, waarnemen, en welke wij onbestaanbaar achten met de liberale beginselen, waarmede de regering in het stuk van godedienst bezielid is.

Wij verklaren nitdrukkelijk bij deze, dat wij zonder kennis van zaken voor de grieven, onder N°. 1, 2, 4 en 5 vermeld, geteekend hebben, en dat wij innig overtuigd zijn van de uitmuntendheid der nieuwe inrichtingen van onderwijs, boven de nietsbeteekenende scholen, waarmede wij ons vroeger, bij gebrek aan anderen, moesten vergenoegen; vermits wij ondervinden, dat de kinderen in de eersten meer in eene maand leeren, dan in de laatsten in twee jaren; eene verbetering, welke wij alleen aan de zorgen van het bestuur te danken hebben.

Wijders betuigen wij, dat de afschaffing van het gemaal en de vermindering der lasten, voor zoo verre de behoeften van den staat dit toelaten; de eenigste zaken zijn, waarnaar wij verlangen, en dat wij, ons verlatende op de vaderlijke zorg van onzen geliefden Koning, die zich de medeburger zijner onderdanen noemt, alsmede op de medewerking van alle medelievenden, onze wenschen hopen vervuld te zien en alle ongerustheid verbannen.

De *Catholique* verklaart heden, dat de onbepaalde vrijheid van onderwijs de voornaamste, de groote zaak is, welke hij nog te veroveren heeft, en dat hij, deze verkregen hebbende, op zijne lauweren zoude kunnen rusten. Maar dit wil hij niet doen; hij wil zijne bondgenooten, geloovigen zoo wel als ongeloovigen, getrouw blijven; en zal voor de opheffing der verdere grieven met hen strijden tot dat alles, wat men eischt, gegeven zal zijn.

's GRAVENHAGE, den 18^{den} November.]

Naar men verneemt, zijn de werkzaamheden van de afdelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, omtrent de tienjarige begroeping tot zoodanige mate gevorderd, dat hare bedenkingen aldra aan de Regering zullen worden medegedeeld. Zoo verre daarvan uitlekt, verzekert men, dat een groot aantal leden in de afdelingen verklaard heeft, de begroepingswetten niet te kunnen aannemen, vóór en aler de Regering aan de voornaamste zoogenaamde grieven zal hebben toegegeven, waarvan men op den voorgrond gesteld heeft: 1° de onbepaalde vrijheid van het onderwijs; 2° de intrekking van de Koninklijke Besluiten omtrent de Fransche taal, en volkomene vrijheid van taal; en 3° de erkenning en daarstelling van de verantwoordelijkheid der ministers, waaromtrent door den heer de *Bronckere* verlangd zoude zijn, dat de Ministers alle Koninklijke Besluiten onderteekenen zouden. Men wil, dat in verscheidene afdelingen, ook door sommige leden, de wensch te kennen gegeven is, om de belasting op het gemaal niet af te schaffen; andere leden zouden volhard hebben in hun, in het vorige jaar geuit gevoelen, dat men eene belasting op de katoen, tabak en andere koloniale waren moest heffen,

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Wij deelen hier nader mede hetgeen de heer *Weerts*, bij de bevestiging over het al of niet-toelaten van den heer *Brugmann*, bij de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 12^{den} heeft gezegd, namelijk: dat art. 23 der wet van 21 Junij 1820, door de meerderheid der commissie zoo wel, als door de rekenkamer bij hare verklaring wordt ingeroepen, ten betooge dat de leden der permanente commissie van het amortisatie-syndicaat niet aan den lande comptabel zijn zonden, juist dat is, hetwelk, naar zijn oordeel, vraagstuk in eenen omgekeerden zin beslist.

Dat dit art. eene zeer duidelijke verklaring geeft, van hetgeen door aan den lande comptabele ambtenaren te verstaan hebbe, dat de zoodanigen, die wegens geldelijke administratie, of wegens het beheer van goederen en eigendommen van het Rijk; rekenplichtig zijn, voorts al degenen, aan welke uit 's lands penningen eenige gelden ter goeder rekening worden verstrekt.

Dat men bij dat artikel te vergeefs zoekt naar een voorschrift, dat afzonderlijke besluiten zal worden aangewezen, welke ambtenaren als comptabel te beschouwen zijn, hetwelk de meerderheid van de commissie en ook de rekenkamer daarin verneemt te vinden; — maar dat de art. doelt op comptabele ambtenaren, wier rekeningen, volgens art. 23, grondwet, door de rekenkamer zullen moeten worden opgenomen.

Dat het dan ook geen wonder is, dat de rekenkamer te vergeefs eenig bijzonder besluit gezocht heeft, waarbij de leden van het amortisatie syndicaat aan dezelve als comptabele ambtenaren bekend gemaakt worden. — Dat hij verneemt, dat de woorden *bekend staan*, van de rekenkamer zich bij hare verklaring bedient, in geen anderen zin kunnen opgenomen worden, daar dezelve, als de uitdrukking van de zondere opinie van de leden dier Kamer, geene autoriteit ter beschikking hebben kan.

Dat dit art. 23 geene distinctie maakt tuschen eene persoonlijke en morele comptabiliteit, waarop men bij vroegere discussiën de aandacht de vergadering heeft willen vestigen. — Dat ook bij die wet, de woorden *rekenplichtigheid* en *comptabiliteit* steeds in het naauwste verband voorkomen, en dat het dus niets ter zake doen kan, of men het woord *comptabiliteit* van *rendra compte* of van *compter* wil afleiden.

Dat men zich almede te vergeefs beroepen heeft op art. 34 dier wet, om te bewijzen, dat het stellen van borgtocht de comptabiliteit stelt; vermits daarbij niet wordt voorgeschreven, dat alle comptabele ambtenaren een borgtocht moeten stellen, maar daarbij alleen aan de rekenkamer wordt opgedragen, om toe te zien dat de comptabele ambtenaren dan borgtocht stellen, die *achtervolgens de besluiten vereischt* worden.

Dat de permanente commissie van het amortisatie syndicaat miljoenen schats van den lande, zoo aan goederen en effecten als in gereede penningen, onder haar beheer heeft; dat aan dezelve daarenboven jaarlijks aanzienlijke sommen ter goeder rekening worden verstrekt; dat zij koop en verkoopt; dat zij alle operatiën dirigeert, en dat deze ook op hare rekening geschieden; dat zij is de handelende persoon, en daarin den eigenaar van de rendante van rekening: zoo dat het dan ook, bijzonder naar de spraak van het meergem. art. 23, aan geen twijfel kan onderhevig zijn, of zij is aan den lande comptabel, en te minder, daar de wetgever bovendien, bij art. 19 dier zelfde wet en elders, gewild heeft, dat de rekening naar de regelen eener strikte comptabiliteit zal worden opgenomen.

Dat de individuele leden van de permanente commissie, naar den wonen regel, wel niet als rekenplichtig kunnen beschouwd worden, dat is, dat van een elk hunner wel geene rekening zal kunnen gevorderd worden; maar dat rekenplichtigheid verantwoordelijkheid onderstelt, dat in de verantwoordelijkheid, die uit de comptabiliteit voortvloeit, de reden moet gezocht worden voor de uitsluiting bij art. 92 der grondwet. Dat deze verantwoordelijkheid op elk individueel lid blijft berusten, en noodzakelijk moet blijven berusten, indien deze immer tot eenige aansprakelijkheid zal, en de rekenplichtigheid en comptabiliteit van een college niet in woorden zonder betekenis worden zullen, gelijk dit ook door de afstemming van de individuele leden van de rekenkamer, bij art. 92 der grondwet, bevestigd wordt.

Dat ja, zoo men wil, de permanente commissie een administratief college is, doch dat het te veel bewijzen zoude, indien men konde hooft van alle rekenplichtigheid en comptabiliteit wilde verwijderen. Dat het er op aan komt, waarover de administratie heept: dat het zijn rijkspenningen en goederen, en dat elke corporatie, die daarvan onmiddellijk beheer heeft, als comptabel moet beschouwd worden.

Dat, wanneer een door Z. M. den Koning bekrachtigd reglement een invloed op de beslissing ten dezen zijn kan, men dan ook niet kan inroepen het 4de artikel van het reglement op de Staten-Generaal, hetwelk een geëerd lid der vergadering, bij eene notitie in het traal rapport, aangehaald heeft: dat de zamenvoeging alder leden *ontvang en administratie*, voorts van *comptabiliteit* en

...lijkheid doet zien, dat men daarbij ook van het beginsel is uitge-
 ... dat niet alleen de ontvang of het geldelijk beheer, maar dat ook
 ... administratie de comptabiliteit daarstellen kan. — Voorts, dat comp-
 ... en verantwoordelijkheid ten dezen moeten genomen worden
 ... woorden van dezelfde beteekenis, en dat dus de toelating tot het be-
 ... niet alleen door de comptabiliteit in een' beperkten zin, gelijk de
 ... commissie vermeent, maar ook door de verantwoordelijkheid, daarmede
 ... gaande, verhinderd wordt; terwijl uit dit artikel dan nog verder
 ... kan, dat de leden eener comptabele commissie niet ophouden
 ... comptabel te zijn, maar dat de comptabiliteit over de commissie ver-
 ... wordt, zoo dat een elk der leden pro parte comptabel blijft.
 ... Dat voor de toelating van zoodanige partiele comptabele, tot het ste-
 ... bestuur, goede gronden kunnen bestaan hebben; doch dat in allen
 ... valle alhier eene uitzondering bestaat, die bij de grondwet, ten aanzien
 ... de toelating tot het lidmaatschap van de Staten-Generaal, niet wordt
 ... gevonden, en die daarop dan ook niet zal kunnen toegepast worden.
 ... Dat curatoren en andere soortgelijke ambtenaren, die men bij de vor-
 ... steussien met de permanente commissie in ééne categorie heeft wil-
 ... plaatsen, geen onmiddellijk beheer hebben over rijkse penningen; dat
 ... slechts fondsen administreren, die vroeger reeds in rijkse kas tot be-
 ... einde einden zijn verstrekt geworden, en dat daarin dan ook wellicht de
 ... grond te vinden is, waarop de hoofden der departementen van algemeen
 ... bestuur als leden der Staten-Generaal kunnen toegelaten worden.
 ... Dat men niet kan toestemmen dat de permanente commissie slechts ge-
 ... committeerden van de algemeene commissie zijn zouden; dat zij voor re-
 ... ening en gevaar van deze handelen, en dat gevolgelijk de algemeene
 ... commissie dan even zeer comptabel zijn zoude; dat het doel, hetwelk
 ... men gehad heeft, om bij eene instelling als deze het oog van het publiek
 ... te vestigen op een aantal van niet minder dan 50 der aanzienlijksten uit
 ... het rijk, geroepen om hare handelingen te surveilleren, niet twijfelachtig
 ... kan; doch dat het wel aan niemand in den zin gekomen is, om aan
 ... een talrijk gezelschap en bij de noodig geoordeelde geheimhouding
 ... der operatiën, eenige belangrijke directie te geven; dat hare werkzaam-
 ... den omschrijven zijn bij art. 46 der wet van 27 December 1822, en
 ... bepalen tot het bijeen komen jaarlijks tot het voorloopig sluiten
 ... van de rekening, die hun NB. door de permanente commissie wordt
 ... overgelegd; — voorts tot het bepalen van de som, die in een volgend
 ... jaar tot inkoop van schuld zal kunnen gebruikt worden.
 ... Dat de geheime commissie uit de rekenkamer, bij hare aan ons bekend
 ... gemaakte verklaring, erkent, dat de permanente commissie met het dage-

 ... dezelve tevens brant de voorbereiding van al hetgeen verder door
 ... algemeene vergadering moet gedaan worden, het denkbeeld doet
 ... worden, als of inderdaad de algemeene commissie, bij de uit-
 ... voering van eenige belangrijke zaken, werkzaam zijn zoude; — dat deze
 ... verklaring zeer duister en dubbelzinnig is, want dat eene voorbereiding
 ... voor alle zaken noodig is, ook dan, wanneer de permanente commissie
 ... die daarna alleen uitvoert; — Dat deze voorbereiding kan betrekkelijk ge-
 ... maakt worden tot de werkzaamheden, aan de algemeene commissie bij
 ... art. 46 der wet opgedragen, en dan voor geene meerdere werkzaamheid
 ... bewijst; — dat in ruimen zin deze voorbereiding kan toepasselijk ge-
 ... maakt worden op belangrijke operatiën, doch dat men gezien heeft, dat
 ... alle operatiën, die maar eenigzins van de bij de wet aan het amortisatie
 ... sijnicaat opgedragene bemoeijingen afwijken, bij koninklijke besluiten ge-
 ... sultatoerd worden, zoo dat dan de goedkeuring daarvan door de alge-
 ... meene commissie, indien overigens de uitvoering aan de permanente com-
 ... missie verblijft, maar voorloopig zijn, en hoogstens eene zeer geringe mo-
 ... derle verantwoordelijkheid mede brengen kan; doch dat — en hetgeen allen
 ... doet — de voorbereiding onnoodig wordt, daar waar de werkzaamheden
 ... door de wet zelve voorbereid zijn, en dat dit het geval is bij meest al
 ... de bij ons bekende werkzaamheid van het amortisatie sijnicaat. — Dat
 ... uitvoering daarvan dus behoort tot het belangrijk dagelijksch beheer,
 ... hetwelk alleen de comptabiliteit ten gevolge heeft.
 ... Dat het overgeven van de rekening en het afgeven van het quitus daar-
 ... voor wel geschiedt op naam van en aan het geheele amortisatie sijnicaat,
 ... doch dat men uit de daardoor onderstelde goedkeuring, wel tot
 ... verantwoordelijkheid, maar geenzins tot comptabiliteit besluiten kan; dat
 ... alhier eene verwarring van denkbeelden plaats heeft.
 ... Dat het te verwonderen is, dat men ons niet door eene instructie of be-
 ... sluit, waarbij de werkzaamheden der onderscheidene afdelingen van het
 ... amortisatie sijnicaat geregeld worden, inlicht heeft, of dat de in deze
 ... vergadering tegenwoordige leden van de algemeene commissie, ons dien-
 ... aanstaande geene meerdere opening gegeven hebben.
 ... Dat in dezen stand van zaken men zijn oordeel moet regelen naar het-
 ... men onder zijne ogen ziet gebeuren, en naar hetgeen de wet aan
 ... de hand doet; dat men de permanente commissie dagelijks de belangrij-
 ... ke operatiën alleen ziet uitvoeren, en de algemeene commissie daarentegen
 ... alleen werkzaam ziet in de gevallen van art. 46 der wet; — dat deze

werkzaamheden, zoo ook de goedkeuring der jaarlijks voorgelaid worden-
 de rekening, slechts eene meerdere of mindere verantwoordelijkheid daar-
 stelt, doch dat de leden van de algemeene commissie ten hoogste zou-
 den bevoorwaard worden, indien men hunne verantwoordelijkheid met eene
 comptabiliteit wilde gelijk stellen, en hen voor ontrouw, verregaande na-
 latigheid of andere evenementen, die gedurende hunne afwezigheid zou-
 de kunnen plaats hebben, wilde doen boeten.
 De spreker is om deze en meer andere redenen van gevoelen, dat niet
 de leden van de algemeene, maar dat de leden van de permanente com-
 missie van het amortisatie sijnicaat moeten beschouwd worden als aan
 den lande comptabele ambtenaren, bij art. 92 der grondwet, niet te ge-
 lijk kunvende zijn leden van de Staten-Generaal; zich ten volle over-
 tuigd houdende, dat, wanneer bij het ontwerpen van de grondwet, deze
 instelling, zoo als die thans bestaat, ware bekend geweest, hare leden
 daarbij even zeer, en wellicht nog met meer grond dan die van de reken-
 kamer, uitdrukkelijk zouden zijn uitgesloten geworden.
 De spreker verklaart ten slotte, dat het hem leed doet deze gronden te
 moeten doen gelden; om voor als nog iemand uit de vergadering te we-
 ren, wiens kunde en ervarenheid boven zijnen lof verheven zijn, en op
 wien bijzondere vriendschap hij den hoogsten prijs stelt.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 20sten November 1564 werd de invoer van Engelsche goederen in de Nederlanden verboden.
- Den 20sten dito 1593 stierf HANS BUL, vermaard schilder te Mechelen.
- Den 21sten dito 1421 werd het Dorp *Petten* door een' hevigen storm en hooggaanden watervloed vernield.
- Den 21sten dito 1572 werd de Stad *Zutphen* door de Spanjaarden deerlijk geteisterd.

ARNHEM, den 21sten November.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:
 Den 20 Nov. 4 El 1 Palm 5 Duim; gewassen o D., gevallen 3 D.
 Den 21 dito 4 El 0 Palm 0 Duim; gewassen o D., gevallen 15 D.

Heden beviel voerspoedig van eenen welgeschapen zoon, E.
 L. BENDER, geliefde Echtgenoot van
 's HEERENBERG,
 den 16den November 1829. L. C. J. VAN NISPEN.

ARNHEM, den 19den November 1829. Heden overleed, in den
 ouderdom van 59 jaren en 8 maanden, de Wel Edel Gebou-
 renVrouw JOHANNA ARDRIANA VAN
 DEVENTER, Echtgenoot van den gepensioneerden
 Luitenant-Kolonel
 C. TOE WATER.

AANBESTEDING.
 COMMISSARISSEN tot den STRAATWEG
 van DEVENTER naar VOORST zijn voornemens,
 onder nadere approbatie, op Woensdag den 2den December 1829, des
 middags ten 12 ure, aan de Herberg de Dood, bij Deventer, in het
 openbaar aan te besteden:
 1°. Het LEGGEN van de AARDENBAAN, voor
 de Bestrating des wegs van de Herberg de Dood, bij Deventer
 tot Voorst, in een perceel.
 De BESTRATING van gemelden WEG, insgelijks
 in een perceel.
 3°. De twee bovengenoemde perceelen der AARDENBAAN
 en BESTRATING in massa.
 De Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.
 Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats heb-
 den, zal, boven en behalve aan het Gouvernement van Gelderland,
 ter lezing liggen: te 's Gravenhage in den Doelen; te Zwolle in het
 Winterache Hooftuis en in het Logement de Zeven Provinciën, bij de
 Kamerpost; te Deventer bij J. H. BECKING, in den Mori-
 dan, bij DESS in het Wapen van Overijssel, bij KO-
 NINGSVELD in de Maan en bij TEN HAVE in de Keisere-
 kroon; te Wyke in den Berbandschen Wagen; te Zutphen bij
 WENKE in het Posthuis; te Arnhem in de Zon; te Amster-
 dam in het Turfschip van Breda; te Sliedrecht in het Regthuis; te
 Wilp bij WILHELM in den Smittenberg; te Gistel bij den Brum-
 wer NUSSINK; te Voorst in den Beer bij PLANTEN, en te
 Twella bij VAN ENTER.
 De aanwijzigen zullen vier dagen voor de Aanbesteding, op de plaats
 zelve, geschieden.

Made namens de overige Commissarissen,
 W. A. SCHIMMELPENNING VAN DER OYE

**AMORTISATIE-SYNDICAAT.
DOMANIALE VEROOPING**

VAN
RYSWAARDENHOUT.
De AGENT van het DOMEIN is **ZUTPHEM** zal, op Maandag den 30sten November 1829, des morgens ten 9 ure, ten huize van **THEODORUS VERHOEVEN**, op den *Bijlandschen Waard*, onder *Lobith*, in het openbaar aan de meesbiedende verkoopen: eenige perceelen of stagen, op slant staande **RYSWAARDENHOUT**, in de *Domaniële Lobithsche* en *Bijlandsche Rijswaarden*, in de gemeente *Herwen en Lobith* gelegen, zoo als dezelve zijn uitgebaakt.

Zallende de aanwijzing geschieden door den Boschwachter **VERHOEVEN**, op den *Bijlandschen Waard*.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

+++ Te *Zutphen*, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, zullen en wel 's voormiddags ten elf ure, op den 28sten November 1829, bij inzetting geveeld, en op den 12den December 1829 finaal verkocht worden: twee **A. K. K. E. R. M. A. A. L. S. B. O. S. C. H. E. N.**, het serie *de Kruisbosch*, onder *Voorst*, in *Noord-Hoog*, ook gereeld zullende worden bij 3 perceelen, het andere *Hofstedekamp*, onder *Voorst*, in *Gietel*; groot respectievelijk 25 Bunders en nagenoeg 80 Roeden; — en, 3 Bunders en 41 Roeden.

Aanwijzing door **JAN VAN ZEE**, wonende bij *den Kruisbosch*, en nader te bevragen bij den *M^r. Zilvermid*, **A. DE VRIES**, te *Zutphen*.

+++ Namens de Mark van *Doetinchem*, zal, op den 9den December aanstaande, des morgens om 10 uren, in het *Heeren Logement* te *Doetinchem*, geveeld, en op den 23den daaraanvolgende, tijd en plaats als vooren, hetzij in massa of in percelen, finaal verkocht worden: ongeveer 125 Bunders **HEIDEGROND**, in het Ambt van *Doetinchem*, in de *Gaander Heide* gelegen, zeer geschikt tot het aanleggen van *Boschen*; ook zullen op den 9den December, bij de eerste Veiling, worden Aanbesteed: het **MAKEN** en **LEGGEN** van **VYF BRUGGEN** en **DUIKERS**, in de wegen door de gemelde Heide. Informatie is te bekomen bij den Burgemeester van het Ambt *Doetinchem*, den Heer **STEVEN HORSTING**, en bij den Notaris **B. C. KING** te *Zethem*.

+++ **VERKOOPING VAN BOOMEN** (op dag) op Dinsdag den 21sten December 1829, des morgens ten 9 ure, in het Gerechtshuis van *Leersum*, van ongeveer 550 zware en gawe **EIKEN BOOMEN**, geschikt tot Zaagstukken en Bergroeden; 49 zware **YPEN BOOMEN** en ongeveer 3000 **DENNEN**, van differente dikte; staande alles nabij de *Ridderhofstad Zijlestijn*; kunnende, om de nabijheid van de *vier den Bijn*, zeer gemakkelijk vervoerd worden. Informatie bij den *Bentmeester* **H. DE RIDDER**, te *Amerongen*.

**VRYWILLIGE
PUBLIEKE VERKOOPING.**
De Heer *Gr. SCHIMMELPENNINCK*, *Wz.*, als *Commissaris* in de *Negotiatie* op de Heerlijkheid *Lichtenberg*, cum *annexia*, en zevens als gemagtigde van den Heer *M. TEN BRINK VAN LICHTENBERG*, is voornemens op Maandag den 7den December 1829, des voormiddags om 10 uren, in het *Logement de de Rode Leeuw*, voor *Terborg*, ten overstaan den Notaris **G. J. DERICKS**, resideerende te *Varsseveld*, in het *Kantoor Terborg*, te doen inzetten om op Maandag den 28sten daarop volgende, bij finaal toewijzing, te verkoopen:

De **HEERLYKHEID Lichtenberg**, bestaande in **TUJENEN** met zeer fijne **VRUCHTBOOMEN** beplant, voor de **BOUW**, **BOSCH** en **WEIDELANDEN**, onderscheidene **BOEREN ERVEN**, **TIENDEN**, **REGT** van **JAGT** in de uitgestrekte *Hoogheid Wisch* enz., zoo als het zelve door den Eigenaar bezeten wordt, alles gelegen in de Gemeente *Wisch*, *Kanton Terborg*, *Kwartier Zutphen*, *Provincie Gelderland*, in de nabijheid van den ouden *Yssel*; — de veiling zal geschieden in percelen en daarna in massa; — op de gemelde Heerlijkheid staan uitgebaakt 166 perceelen zware **EIKEN** en 68 perceelen **PEPELEN**, **DENNEN** en **BEUKEN BOOMEN**. De veiling zal op den dag der Tweede Veiling (28 December) en volgende dagen zullen worden geveeld en verkocht, met voorbehouding, dat de koopers van de Landen die zelve tegen de koopsom zullen kunnen overnemen, zits naar de koopont van de Heer men uitkerende eene premie van vijf pct.

Nadere informatie zijn te bekomen ten *Kantore* van voornoemde Notaris en bij den Heer *Gr. SCHIMMELPENNINCK*, te *Deventer*, terwijl inmiddels aanwijzing der perceelen te bekomen is bij den Boschwachter **JAN HENDRIK KONINCK**, in den *Lichtenberg* voornoemd.

+++ Bij **R. VAN SOMEREN**, in de *Ketelstraat*, te *Arnhem*, zijn te bekomen: beste, groote, Spaansche **KASTANJES**, beste Witte en Groene **WITSERSCHÉ KAAS** en **CONFYT-GEMBEER**.

+++ **TE KOOP**: eene Melkgevende, **EZELIN**. Te bevragen bij **D. HENNY**, te *Velp*.

+++ De Gebroeders **AUGUST**, herigten hunne geëerde begunstigers, dat zij alhier zijn aangekomen, met een assortiment **LAKENS**, **DUFFEL** en **BRABANDSCHE KLEEDEN** en **DAMES MANTELS**, blijven nederlijk tot den 26sten November. Logeren bij **ROBERT**, op de groote Markt, te *Arnhem*.

+++ Men vraagt eene **JUFFROUW** uit den deftigen burgerlijken stand, Gereformeerd zijnde, eene goede opvoeding genoten hebbende, goed kunnende *Strijken* en niet de *Wasch* omgaan, het *Wollen* en *Linnen Naaien* verstaande en tevens tot gezelschap moedende verstreken; iemand hietoe inclineerende en bewijzen van goed gedrag en humeur kunnende produceeren, gelieve zich te adresseren met franko brieven, bij de *Kantoor Boekverkoopers* **D. KRAMER en ZONN**, op het *Roc-kin*, bij de *Beats*, No. 132, te *Amsterdam*; onder de letters **J. J.**, mits met signatuurlijch onderteekening en bij wien men informatie kan bekomen, zonder welke dezelve niet in aanmerking zullen komen.

+++ In de maand Augustus II. is op den weg van *Arnhem* naar *Beekhuizen*, of aldaar, verloren geraakt eene *figbruine MANTEL*, van *Graniet*, met *Zijde gewaad* en met twee *Kragen*, die dezelve teregt brengt of kan aanwijzen, met eene goede belooning genieten. Adres bij den Heer **T. A. T. S.**, aan de *Velperpoort*, te *Arnhem*.

** Bij **H. A. Z. O. O. N. D. O. Y. E. R.**, Boekhandelaar te *Zwolle*, is lieden van de pers gekomen en aan Heeren Intekenaars verzonden: *Register der Watten en Besluiten, betrekkelijk het openbaar Bestuur in de Nederlanden, sedert de herstelde orde van zaken in 1813 tot en met 1827*, door **G. LUTTENBERG**, *Procureur, enz.* te *Zwolle*, in 4°, f. 12.00. Dit Register, waarbij de verspreide *Wetten* en *Besluiten*, omtrent de onderscheidene takken des openbaren Bestuurs, onder dezelver eigenaardige titels of voorwerpen van beheer, tot een geheel zijn gebragt, en als het ware in één punt samengetrokken, met aanwijzing tevens der vroegere verordeningen, tot iederen titel betrekkelijk, zal gewis tot groot nut en gemak kunnen strekken van alle autoriteiten en ambtenaren, zoo registerijke, administrative als financiële. — Bijzonder zal hetzelfde dienstbaar kunnen zijn voor de *Provinciale* en *Gemeente-Besturen*, en voor de *Begthbanken*, de *Heeren Advokaten*, *Procureurs*, enz. Dit werk, hetwelk jaarlijks vervolgd staat te worden (zullende het eerste supplement, loopende over 1828 en 1829, zoo spoedig doenlijk volgen,) wordt niet in commissie verzonden, maar dient voor rekening ontboden te worden; zullende de verzending *franco Amsterdam* geschieden.

** Bij **BROESE en COMP.**, Boekhandelaars te *Breda*, is gedrukt en alom verzonden: *Le Proeve van Karakterbepalingen van eenige in den Bijbel voorkomende personen*, voor jonge lieden, door **A. B. VAN MEERTEN**, geb. *Senskracht*, 1ste deeltje, op best postpapier, in carton, f. 1.60. Dit 1ste deeltje is in zeven gesprekken verdeeld, hevtende *ADAM* en *EVA*, *KAIN* en *ABEL*, *NOACH*, *SARA* en *HAGAR*, *IZAAK* en *REBECCA*, *JACOB* en *ESAU*, *MORIS*, *AARON* en *MIRIAM*. Mogten vele *Ouders* en *Opvoeders* dit werkje hunne gevorderde *Leergeligen* in handen geven, zoo zullen *Schrijver* en *Uitgevers* aanmoediging vinden, binnen zeer korten tijd deze belangrijke taak ten einde te brengen. Het Prospectus met het 1ste deeltje is alom verkrijgbaar.

** De Wed. **H. C. A. THIEME**, te *Zutphen*, verzonden de *Heeren Burgemeesters*, en haer de zegen voor de **REGISTERS VAN DEN BURGERLIJKEN STAND**, voor het jaar 1830, voor zoo ver dit door *Hun Ed. Achtsb.* niet mocht geschied zijn; ten spoedigste, in den vóór den eersten December aanstaande, in te wonden; dewijl de tijd anders te kort woude om die nog voor *Nieuwjaar* gereeld te hebben.

- Dezer dagen zijn bij **C. A. THIEME**, te *Arnhem*, wederom van de pers gekomen, en alom verzonden:
- I. *De Staatsgeschiedenis van Indië, van 1784 tot 1823*. Naar het Engelsch van den *General-Majoor Sir JOHN MALCOLM*, door *HANNAH OLIVIER*, zeb. *zn.*, voerheen *Secretaris* te *Palembang* op *Sumatra*, eerste deel, in groot 8vo. f. 3.00
 - II. *W. Gombas' Geschiedenis van de Kathedraal van de Heilige Petrus en Paulus, en met een aantal uitgewerkte Katechismen, verrijkt. Eene handleiding voor jonge leeraars en onderwijzers in de Godsdienst, van allerlei Kerkgenootschappen*. f. 3.75
 - III. *De drie Kruiswegen des iustigen levens*. Een Geschenk voor Jongelingen en Jonge Dochters. Op velin papier in kartoonsche band. f. 2.50
 - IV. **F. S. ALEXANDER**, *Verhandeling over het afwisselend algemeen Ziekte-Karakter en de daarop gebouwde wijziging in de Geneeskundige Behandeling*. — *Bekroond door de provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toezicht in Gelderland*. f. 1.10
 - V. **F. H. H. H. H.**, *Zedelijke en Godsdienstige Verkoopen*. 3 Stukjes. f. 2.50
 - VI. *Wederlegging der Verhandeling over de verantwoordelijkheid der Ministers*, volgens het *Nederlandsch Staatsrecht*. f. 0.75